

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ІНВЕСТУВАННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ

С.В. Стахурська

Національний університет харчових технологій

Інвестування відтворювального процесу має бути підпорядкованим цілям підвищення конкурентоспроможності та забезпечення економічного розвитку. Вирішення питання щодо обсягів та динаміки процесів відтворення і їх інвестування на підприємствах є в їх власній компетенції і залежить від двох основних взаємопов'язаних чинників: життєвого циклу підприємства та його загальної стратегії, урахування яких дозволяє стабілізувати економічний розвиток шляхом забезпечення інноваційної технологічної та технічної складових конкурентноздатності підприємства.

З метою збільшення суми власних інвестиційних коштів підприємствам варто використовувати метод накопичення амортизаційного фонду через доцільове використання амортизаційних відрахувань від вартості основних засобів та нематеріальних активів, а також створювати та нарощувати нематеріальні активи з подальшою їх амортизацією. Доцільове використання амортизаційних відрахувань як тимчасово вільного фінансового ресурсу з метою збільшення коштів сукупного амортизаційного фонду може здійснюватись за двома напрямками: (1) нарощення нарахованих і отриманих сум амортизації шляхом їх вкладання на депозит в банківських установах або (2) використання амортизаційних відрахувань на підприємстві у власному обороті на поповнення активів з подальшим додатковим нарахуванням до амортизаційного фонду частини "напрацьованого" чистого прибутку підприємства (за нормою, що відповідає середньому значенню рентабельності активів). Формування амортизаційного фонду здійснюватиметься в управлінському обліку. Преференції матиме той напрямок, який забезпечить найефективніше використання амортизаційних відрахувань і максимально дозволить збільшити амортизаційний фонд. Механізм розширеного формування нематеріальних активів та їх подальшої амортизації передбачає поетапне створення нематеріальних активів з поступовим нарощенням та оцінкою їх вартості (затратним та експертним методами). Можливості дооцінки вартості нематеріальних активів, лінійний метод її амортизації та відсутність обмежень за мінімальним періодом амортизаційних відрахувань дозволяють збільшити загальну суму амортизаційного фонду, у тому числі із застосуванням механізму доцільового використання амортизаційних відрахувань.

На стадії життєвого циклу підприємства "зростання" варто створити систему формування інвестиційних коштів шляхом внутрішнього запозичення та залучення, що передбачає емісію акцій, облігацій, акумуляцію коштів на особистих рахунках працівників або власників. Це дозволить ефективніше використовувати прибуткову складову інвестиційних коштів (у тому числі дивіденди), оскільки будуть забезпечуватись не лише цілі розвитку, але й загальні корпоративні інтереси (цілісність організації, зацікавленість в розвитку

тощо). Залучення та запозичення може вийти за межі прибуткової та дивідендної складових і загалом використовувати інвестиційний потенціал фізичних осіб.

З метою подальшого розвитку та відродження підприємств необхідно здійснювати їх забезпечення інноваційними основними засобами, у тому числі через систему венчурного інвестування. Доцільним є утворення підприємницьких галузевих структур венчурного типу. З урахуванням діючого законодавства найоптимальнішим є створення асоціацій за участю підприємств харчової промисловості (певного виду економічної діяльності) та підприємств, що працюють на ринку інноваційних технологій та техніки. При цьому структура апарату управління асоціації має бути представлена основними функціональними підрозділами, які б охоплювали усі фази інноваційного процесу. Цільова спрямованість такої асоціації – сприяння розробленню та створенню інноваційних технологій та основних засобів галузевого призначення, а також координація робіт щодо забезпечення цими засобами учасників асоціації та реалізації їх за межами даного господарського утворення.